

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ ТА ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ УКРАЇНИ
ГРОМАДСЬКА РАДА

03035, м. Київ – 35, вул. Митрополита Василя Липківського, 35, корп. 2, кім. 416
тел./факс: (044) 541-10-11, e-mail: grmenr2018@gmail.com

Вих. № 121/2019-001 від 09 грудня 2019 року

Прем'єр-міністру України
О.В. Гончаруку

Копія: Міністерство енергетики та
захисту довкілля України

Міністерство розвитку економіки,
торгівлі та сільського господарства
України

Шановний Олексію Валерійовичу !

Інформуємо, що 20 листопада 2019 року на спільному засіданні громадської ради при Мінекоенерго України і Комітету підприємців з питань природокористування та охорони довкілля при Торгово-промислової палаті України, за участю представників провідних промислових асоціацій та підприємств, Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування, Кабінету Міністрів України, Мінекоенерго, проекту РМР Світового банку, міжнародних та громадських організацій, експертів був розглянутий стан виконання Україною зобов'язань рішень по Паризькій кліматичній угоді (надалі – Паризька угода).

У заяві глобальних інвесторів щодо кліматичних змін (288 інвесторів з активами у розмірі більше 26 трлн. дол. США) зазначається, що країни та компанії, які беруть активну участь в реалізації Паризької угоди та запроваджують неухильну політику щодо клімату та низьковуглецевої енергетики, зможуть досягти значних економічних переваг та більших інвестицій.

Учасники засідання відзначили позитивну роботу з виконання рішень Паризької угоди. На даний час вже прийняті:

Концепція реалізації державної політики з питань зміни клімату на період до 2030 року та план заходів з її реалізації;

Стратегія низько-вуглецевого розвитку України на період до 2050 року.

Продовжується робота з впровадження Національної системи торгівлі квотами на викиди парникових газів згідно з Директивою 2003/87/ЄС.

Питання розроблення і погодження планів моніторингу, верифікації викидів парникових газів та надання звітності промисловими підприємствами можуть бути вирішені тільки після прийняття відповідного Закону.

22.02.2019 Верховна Рада України прийняла в першому читанні проект Закону про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів (за реєстр. за №0875), розроблений Мінприроди України спільно з проектом PMR Світового банку. Проект Закону включено Верховною Радою України до другого читання і потребує невідкладного прийняття.

Рекомендації по цьому питанню були надіслані на адресу Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (лист ГР Мінекоенерго від 24.11.2019 № 101/2019-001).

Після прийняття Закону необхідно, враховуючи його положення, доопрацювати проекти постанов Кабінету Міністрів України (розроблені та пройшли громадські обговорення) та затвердити їх, зокрема:

про затвердження порядку здійснення моніторингу та звітності викидів парникових газів;

про затвердження порядку верифікації звіту оператора про викиди парникових газів;

про затвердження переліку видів діяльності, на які поширюються моніторинг, звітність та верифікація викидів парникових газів.

Рекомендуємо невідкладно після прийняття Закону розпочати широке публічне обговорення доопрацьованих проектів постанов Кабінету Міністрів України та інших нормативно-правових актів, необхідних для реалізації його положень.

Верифікація звітності операторів установок, має забезпечити високий рівень довіри результатів моніторингу, що здійснюватиметься операторами. Необхідно вжити заходів по забезпеченню акредитації верифікаторів та визнанню результатів їх оцінювання.

Виходячи з цього, *рекомендуємо* забезпечити прийняття актів права і документів необхідних для акредитації верифікаторів в рамках системи торгівлі квотами згідно з ISO 14065:2013 та взаємне визнання сертифікатів відповідності персоналу.

Враховуючи плани Європейської Комісії по впровадженню митних зборів пов'язаних з вуглецевим слідом продукції (Carbon Border Tax) Україна незабаром може зіткнутися новими торговельними бар'єрами, особливо на ринку продукції металургійної промисловості.

Враховуючи це, *рекомендуємо* прискорити впровадження Національної системи торгівлі квотами на викиди парникових газів (надалі – Системи), як еквівалентного інструменту, що застосовується в ЄС.

Для формування Системи необхідно:
прийняти національне законодавство;
визначити уповноважений орган, граничні критерії установок для включення у сферу регулювання Системою;
запровадити дозвільну систему на викиди парникових газів для визначених установок, включення яких до системи торгівлі квотами є обов'язковим;
визначити цільові показники, на підставі яких здійснюватиметься справедливий розподіл квот;
розробити Національний план розподілу квот на викиди парникових газів;
здійснити розподіл квот між установками;
запровадити Реєстр вуглецевих одиниць та відкриття рахунків для операторів й інших учасників ринку.

Необхідно забезпечити прийняття необхідних *нормативних документів* для забезпечення функціонування Систем:
моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів та торгівлі квотами на викиди парникових газів.

Національні стандарти (ДСТУ) по управлінню парниковими газами, на яких йдеться про посилення у проектах актів права, підлягають скасуванню. Вони були розроблені технічним комітетом стандартизації ТК 82 «Охорона довкілля» у 2014 році на замовлення Мінприроди. Прийняті у 2015 році ДСТУ ISO 14064-1, ДСТУ ISO 14064-2, ДСТУ ISO 14064-3, ДСТУ ISO 14065 – були гармонізовані з міжнародними, які у 2018-2019 роках *втратили чинність* у зв'язку з їх переглядом та прийняттям нових редакцій відповідних міжнародних стандартів.

Рекомендуємо забезпечити невідкладне розроблення національних стандартів (ДСТУ), гармонізованих з чинними міжнародними, у порядку згідно з Законом України «Про стандартизацію».

Рекомендований оптимальний метод прийняття стандартів у якості національних (ДСТУ) – метод перекладу за ідентичним ступенем відповідності міжнародним. Строк прийняття – до прийняття постанов Кабінету Міністрів України та інших актів права, які передбачають посилення на них.

Перелік міжнародних стандартів по управлінню парниковими газами, які потребують першочергової гармонізації на національному рівні:

ISO 14064-1:2018 Greenhouse gases – Part 1: Specification with guidance at the organization level for quantification and reporting of greenhouse gas emissions and removals;

ISO 14064-2:2019 Greenhouse gases – Part 2: Specification with guidance at the project level for quantification, monitoring and reporting of greenhouse gas emission reductions or removal enhancements;

ISO 14064-3:2019 Greenhouse gases – Part 3: Specification with guidance for the verification and validation of greenhouse gas statements;

ISO 14065:2013 Greenhouse gases – Requirements for greenhouse gas validation and verification bodies for use in accreditation or other forms of recognition;

ISO 14066:2011 Greenhouse gases – Competence requirements for greenhouse gas validation teams and verification teams.

Відповідальним за розробку цих стандартів та супровід до прийняття має бути, згідно з статтями 8, 15 Закону України «Про стандартизацію», – технічний комітет стандартизації ТК 82 «Охорона довкілля». За структурою цій ТК є «дзеркальним» до міжнародного технічного комітету стандартизації ТС/ISO 207 Environmental management, якій є відповідальним за розроблення і перегляд міжнародних стандартів по управлінню парниковими газами. Замовником розробки національного стандарту може будь-яка зацікавлена сторона за умов забезпечення фінансування робіт у порядку згідно з статтею 28 Закону.

Просимо доручити Мінекоенерго та Мінекономіки розглянути надані рекомендації та інформувати за результатами розгляду.

З повагою

Голова

С.В. Берзіна

067-219-82-00

svitlana.berzina@gmail.com